

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Vereniging voor C.O. in Papendrecht en Sliedrecht

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 5 juni 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht (VCOPS). We hebben onderzocht of het bestuur op zijn scholen zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

VCOPS is een jong bestuur dat pas sinds 1 augustus 2017 bestaat. Het komt voort uit een fusie tussen de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs te Papendrecht en de Vereniging voor Christelijk Onderwijs te Sliedrecht. Ook het nieuwe bestuur kent een verenigingsvorm. De directeur-bestuurder voert het dagelijks bestuur en wordt hierna in het rapport 'het bestuur' genoemd. De Raad van Beheer voert het intern toezicht uit en wordt hierna in het rapport 'het intern toezicht' genoemd.

Wat gaat goed?

We zijn positief over het bestuur van VCOPS. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijs op de scholen van voldoende kwaliteit is en dat de scholen hun onderwijs blijven verbeteren. Dit was al zo voor de fusie en dit is zo gebleven direct na de fusie. Ook is VCOPS een financieel gezonde organisatie.

Het bestuur zorgde voor duidelijkheid rondom de fusie

Het is het bestuur gelukt om in de periode voor en direct na de fusie steeds duidelijk te maken naar de scholen waarom de twee besturen gaan fuseren, wat de gevolgen hiervan zijn en welke besluiten genomen moeten worden. Het bestuur heeft ook steeds duidelijk gezegd dat alles gewoon doorgaat zoals de scholen dat gewend waren, totdat besloten wordt dat het anders moet. Dit was en is voor de scholen heel prettig en werkbaar. Het bestuur overlegt ook goed met alle partijen voordat het een nieuw besluit neemt. De meeste besluiten zijn dan ook geen verrassing voor de directeuren en vaak hebben ze er al over mee kunnen denken. Het bestuur houdt zich ook goed aan de eigen afspraken (uit de code Goed Bestuur) met het intern toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Bestuur: Vereniging voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht

Bestuursnummer: 43928

Aantal scholen onder bestuur: 7

Totaal aantal leerlingen: 2400-2500

Lijst met onderzochte scholen:

Oranje Nassauschool (08BX)

Koningin Beatrixschool (10NM)

Prins Constantijnschool (11CU)

Het bestuur heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs en steunt waar nodig

Het bestuur weet wat er op de scholen speelt en kiest er voor om vaak op de scholen met de directies en leraren in gesprek te gaan. Het bespreekt in deze gesprekken de ontwikkeling op school en denkt mee bij het oplossen van knelpunten. Het bestuur verzamelt naast deze gesprekken ook verschillende soorten informatie uit andere bronnen, zoals bijvoorbeeld de toetsresultaten en de tevredenheidsenquêtes van leerlingen, ouders en leraren.

Het bestuur zorgt voor scholing van het personeel

Het bestuur vindt het erg belangrijk dat het personeel zich steeds schoolt. Daarvoor is ook voldoende geld beschikbaar. Vaak volgen scholen met het hele team nascholing, maar leraren kunnen ook individuele scholing volgen. Het bestuur wil ook dat scholen steeds blijven zoeken naar mogelijkheden om hun onderwijs nog beter te maken. Het verwacht dat de teams en leraren voor juist die scholing kiezen die hier ook een bijdrage aan levert.

Het bestuur laat zien waar het mee bezig is

Het bestuur maakt voor iedereen zichtbaar wat het belangrijk vindt. Het volgt hierbij de richtlijnen van de wet door een jaarverslag te schrijven. Ook ziet het erop toe dat de scholen een schoolplan en schoolgids schrijven.

Het bestuur is financieel gezond

Het bestuur gaat verstandig om met het geld dat het van de overheid krijgt. Het bestuur weet hoeveel geld er nu en in de toekomst nodig is om het personeel en het onderwijs te kunnen betalen. Voor de scholen is duidelijk hoeveel geld ze mogen uitgeven.

Wat kan beter?

VCOPS is een jong bestuur. Het bestuur is samen met de scholen volop aan het nadenken over hoe de nieuwe organisatie zich verder kan ontwikkelen. Vanuit het onderzoek dat wij gedaan hebben, zien wij de volgende aandachtspunten voor het bestuur.

Welke eisen stelt het bestuur zelf aan de scholen

Het is belangrijk dat het bestuur aangeeft of het naast de eisen vanuit de wet ook nog eigen eisen heeft waar elke school van VCOPS aan moet voldoen. Zo kan het beter nagaan of alle scholen de kwaliteit hebben die het bestuur minimaal aan de leerlingen en hun ouders wil bieden. Ook zou het bestuur kunnen regelen dat scholen elkaar onderling bevragen op hun plannen en de mate waarin zij erin slagen om die uit te voeren. Dit voorkomt blinde vlekken en scholen kunnen tegelijkertijd van elkaar leren.

Leren van en met elkaar

Wij denken dat het bestuur er goed aan doet om met de scholen na te gaan hoe veel ze samen willen werken. Willen alle scholen alle specialisten binnen hun eigen team hebben of willen ze ook specialisten delen? En hoe gaat het bestuur er voor zorgen dat scholen kennis met elkaar uitwisselen en ook samen kennis opbouwen? Nu gebeurt dat vooral nog op vrijwillige basis en soms ook gewoon toevallig. Als het bestuur dit als een vast onderdeel van de organisatie wil, dan doet het er goed aan hiervoor een opzet te maken.

Verder met intern toezicht

Het bestuur kan samen met het intern toezicht nog concreter maken naar welke onderdelen het intern toezicht vooral wil kijken om na te gaan of het goed gaat met het bestuur in zijn geheel. Nu kijkt het intern toezicht vooral naar de financiën. Dat is belangrijk en nodig, maar misschien wil het ook wel nauwgezet naar bepaalde inhoudelijke onderdelen van het onderwijs kijken; bijvoorbeeld het aantal kinderen dat speciale zorg nodig heeft of hoe veilig kinderen zich op de scholen voelen.

Wat moet beter?

Vanuit de eisen die de wet aan besturen en scholen stelt, is op twee punten een aanpassing nodig.

Onderwijstijd en schoolgids

Het bestuur moet er voor zorgen dat de scholen de regels voor het berekenen van onderwijstijd juist toepassen en dat de scholen in de schoolgids duidelijk vermelden dat alle ouderbijdrages vrijwillig zijn.

We hebben deze punten al besproken met het bestuur en het bestuur heeft meteen maatregelen getroffen om deze onvolkomenheden op te lossen.

Vervolg

Naar verwachting zullen we bij VCOPS over vier jaar weer een onderzoek naar bestuur en scholen uitvoeren. Wanneer we ernstige risico's op een school zien, kunnen we besluiten om die school eerder te bezoeken.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	7
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	11
3.	Resultaten verificatieonderzoek	19
	3.1. basisschool Oranje-Nassau	19
	3.2. Koningin Beatrixschool	21
	3.3. basisschool Prins Constantijn	23
4.	Reactie van het bestuur	27

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft in maart 2018 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Vereniging voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer? Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Overige wettelijke vereisten

De wettelijke vereisten die niet in het onderzoekskader zijn genoemd, vatten we samen onder de noemer 'overige wettelijke vereisten' (hoofdstuk 3.4 in het Onderzoekskader).

Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Aanwezigheid schoolgids art. 16, lid 2 en 3, WPO;
- Vrijwilligheid ouderbijdrage art. 13, lid 1 onder e, WPO;
- Aanwezigheid meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld art. 4b, WPO;
- Onderwijstijd art. 8, lid 9 onder b, WPO.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

- *Verificatieonderzoek*

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Binnen dit vierjaarlijks onderzoek hebben we dit gedaan aan de hand van het bestuurs-thema 'Continu verbeteren'. Op drie scholen gingen we na of dit thema herkenbaar terug kwam in de plannen van de scholen. Ook spraken we met het directiebestuur over dit thema. In hoofdstuk 2 leest u vooral over de mate waarin bestuursbeleid terug komt in de ontwikkeling van de scholen.

Het verificatieonderzoek geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school. Op de drie bezochte scholen vormden we ons een beeld van de standaarden:

- Zicht op Ontwikkeling (OP2)
- Kwaliteitszorg en ambitie (KA1)
- Kwaliteitscultuur (KA2)
- Verantwoording en dialoog (KA3)

Het verslag van de verificatiebezoeken per school leest u in hoofdstuk 3.

- *Onderzoek naar aanleiding van risico's*

We voeren een kwaliteitsonderzoek uit bij scholen en besturen waar het vermoeden bestaat dat zij onvoldoende kwaliteit bieden. In dit vierjaarlijks onderzoek zijn geen onderzoeken naar aanleiding van risico's uitgevoerd.

- *Onderzoek op verzoek goede school*

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur goed zijn. In dit vierjaarlijks onderzoek zijn geen scholen voorgedragen voor een onderzoek goede school.

- *Herstelonderzoek*

Wanneer er sprake is van eerder afgesproken vervolgtoezicht zullen we het herstelonderzoek waar mogelijk tegelijkertijd uitvoeren. In dit vierjaarlijks onderzoek vonden geen herstelonderzoeken plaats.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

School	Verificatie		
	1	2	3
Onderwijsproces			
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma			
OP2 Zicht op ontwikkeling	•	•	•
OP3 Didactisch handelen			
OP4 (Extra) ondersteuning			
OP5 Onderwijstijd			
OP6 Samenwerking			
OP8 Toetsing en afsluiting			
Schoolklimaat			
SK1 Veiligheid			
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat			
Onderwijsresultaten			
OR1 Resultaten/Studiesucces			
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			
OR3 Vervolgsucces			
Kwaliteitszorg en ambitie			
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

1. Basisschool Oranje Nassauschool, 2. Koningin Beatrixschool, 3. Basisschool Prins Constantijn

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de centrale vraag onderzoeken wij de werking van de Kwaliteitszorg (KA1 t/m KA3) en het Financieel beheer (FB1 t/m FB3). Wij richten ons daarbij op een aantal onderwerpen (standaarden en thema's). De onderwerpen komen voort uit de analyse van de beschikbare informatie én uit het startgesprek. Aan de hand van deze onderwerpen onderzoeken wij hoe het bestuur stuurt op kwaliteit en of dit terug te zien is in de scholen (verificatieonderzoek). Ook voeren wij gesprekken met het directieberaad, de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR) en het Intern Toezicht om antwoord te krijgen op de centrale

onderzoeksvraag.

Bij een verificatieonderzoek^[1] maken wij gebruik van het waarderingskader. Het onderzoek omvat een beredeneerde selectie van de standaarden uit dit kader. In het verificatieonderzoek op schoolniveau onderzoeken we de standaarden Zicht op ontwikkeling (OP2), Kwaliteitszorg (KA1), Kwaliteitscultuur (KA2) en Verantwoording en dialoog (KA3). Binnen deze standaarden bekijken we het thema 'Continu verbeteren' zoals toegelicht door het bestuur in het startgesprek. Dit thema is een speerpunt binnen het bestuursbeleid, waarbij het vooral gaat om de deelgebieden opbrengstgericht werken en de lerende organisatie en de noties eigentijds onderwijs, oog voor vernieuwing en bij de tijd blijven.

De standaarden in het verificatieonderzoek onderzoeken wij vanuit drie invalshoeken:

1. Wat is ons kwaliteitsoordeel over de standaard op schoolniveau?
2. In hoeverre komt het beeld van het bestuur overeen met ons beeld en wat betekent dit voor ons oordeel op Kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau?
3. In hoeverre zien we, binnen deze standaarden, de sturing van het bestuur terug in de thema's van het bestuur en wat betekent dit voor ons oordeel op Kwaliteitszorg en ambitie?

^[1] Wanneer wij tijdens een verificatieonderzoek vermoeden dat een school 'onvoldoende' of 'zeer zwak' kan zijn, zetten wij het onderzoek om naar een kwaliteitsonderzoek naar risico's.

Leeswijzer In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van de verificatieonderzoeken.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G** Goed
- V** Voldoende
- O** Onvoldoende
- K** Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie
- Financieel beheer

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het oordeel is op het kwaliteitsgebied Financieel beheer. In dit eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs nog geen samenvattend oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We beoordelen wel de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied. Vervolgens is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de scholen en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau.

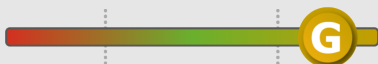
Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Deze centrale vraag in dit vierjaarlijks onderzoek kunnen we voor VCOPS bevestigend beantwoorden. Uit ons onderzoek komt naar voren dat er voldoende kwaliteit is op de onderzochte standaarden uit de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer. We spreken daarmee het vertrouwen uit in het bestuur.

Het bestuur zorgt ervoor dat de scholen onderwijs van voldoende kwaliteit bieden, ondersteunt de scholen bij de schoolontwikkeling en stuurt waar nodig op verbeteringen. Door een open en transparante werkwijze legt het bestuur een goede basis voor een professionele cultuur binnen de vereniging. Daarnaast is VCOPS een financieel gezonde organisatie. Deze conclusie baseren wij op de met alle geledingen gevoerde gesprekken en op de drie verificatieonderzoeken. We constateren ook dat het beeld dat het bestuur heeft van de kwaliteit van de scholen grotendeels overeenkomt met het beeld dat wij hebben op basis van de verificatiebezoeken.

Tijdens dit vierjaarlijks onderzoek zijn we ook nagegaan of het bestuurlijke beleid zichtbaar doorwerkt tot op schoolniveau. Onze conclusie is dat dit zeer zeker het geval is. We hebben dit onderzocht door naar de scholen te kijken vanuit het oogpunt van het beleidsthema 'Continu verbeteren', zoals door het bestuur is toegelicht in het startgesprek. Dit thema stond ook al centraal bij de beide voormalige besturen vóór de fusie. Het zou dan ook binnen de ontwikkeling van alle scholen zichtbaar moeten zijn, volgens het bestuur. We zagen dit thema inderdaad terug binnen de bezochte scholen. Hoewel de manier waarop verschilt, staat de ontwikkeling van de bezochte scholen in het teken van opbrengstgericht werken, de principes van een lerende organisatie en het streven naar eigentijds onderwijs met oog voor vernieuwing.

Hierna gaan we in paragraaf 2.1 in op de drie deelvragen in het onderzoek die betrekking hebben op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. In paragraaf 2.2. geven we een antwoord op de vierde deelvraag in het onderzoek met betrekking tot het Financieel beheer. Paragraaf 2.3 geeft een overzicht van het vervolg van het toezicht.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

In het eerste vierjaarlijks onderzoek op bestuursniveau geven we in het funderend onderwijs geen oordeel op het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. We geven alleen een oordeel op de drie standaarden afzonderlijk. Aan de hand van deze oordelen geven we een kwalitatieve beschrijving van het kwaliteitsgebied.

KA1 Kwaliteitszorg

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de scholen, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van onderwijskwaliteit (KA1)?

Wij beoordelen de kwaliteitszorg binnen VCOPS als 'voldoende'. Het bestuur beschikt over een stelsel van kwaliteitszorg waarmee het op een aantal essentiële onderdelen zicht heeft op de kwaliteit van de scholen. Het accent ligt hierbij op het niveau van de opbrengsten, de sociale veiligheid en het personeel.

Aanhoudende aandacht voor kwaliteit

Het bestuur beschikt over verschillende informatiebronnen om zich een beeld van de kwaliteit van de scholen te vormen. Aan de hand van deze informatie voert het bestuur regelmatig en intensief het gesprek met de directeuren over de voortgang in ontwikkeling van hun scholen. De beide voormalige besturen beschikten ieder al over een vaste werkwijze die veel overlap bleek te hebben. Waar mogelijk zijn nieuwe afspraken gemaakt; waar dat nog niet kon blijft de werkwijze vooralsnog onveranderd. Zo blijven de scholen voorlopig hun 'oude' leerlingen-administratiesysteem en de eigen instrumenten voor kwaliteitszorg en tevredenheidsmetingen gebruiken. De wijze waarop het bestuur met de scholen in gesprek gaat over de informatie uit deze systemen is echter opnieuw vastgesteld en meteen geldend voor alle scholen. Hiermee is de basis van de evaluatie van het onderwijs op bestuursniveau gewaarborgd. Dit geeft het bestuur de ruimte om te werken aan een nieuw strategisch beleidsplan, waarin het de contouren voor een nieuwe of bijgestelde aanpak uitwerkt die recht doet aan de nieuwe organisatie. In de Kadernota VCOPS 2018

zijn de eerste richtinggevende beleidsuitspraken hiervoor gedaan.

Basiskwaliteit met ruimte voor schoolspecifieke ontwikkelingen

Wij willen het bestuur een aantal aandachtspunten meegeven bij de verdere vormgeving van het kwaliteitsstelsel.

Op de eerste plaats zou het bestuur zich de vraag kunnen stellen of het zicht dat het nu heeft op de ontwikkeling van de scholen breed genoeg is. Uitbreiding met onderdelen als Didactisch handelen en Zicht op ontwikkeling levert bijvoorbeeld belangrijke informatie op over de basiskwaliteit van de afzonderlijke scholen.

Een tweede aandachtspunt is de uitwerking van wat het bestuur zelf verstaat onder basiskwaliteit en vrije ontwikkelingsruimte. Met andere woorden: aan welke prestatie-indicatoren moeten alle VCOPS-scholen voldoen en waar ligt de ruimte voor schoolspecifieke ontwikkeling en daarbij behorende prestatie-indicatoren?

Een derde aandachtspunt is, dat eigen evaluaties van de scholen zwaar wegen in de huidige werkwijze. Een goed evenwicht tussen de door de scholen zelf verzamelde informatie over hun kwaliteit en de meer objectieve (door externe partijen gegenereerde) informatie is echter wel belangrijk. Wij zien een hoge mate van vertrouwen tussen het bestuur en de directies. Toch kan het goed zijn om op gezette tijden ook 'ogen van buiten de eigen school' kritisch mee te laten kijken om te waarborgen dat het beeld vanuit de eigen spiegel helder genoeg is.

KA2 Kwaliteitscultuur

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer (KA2)?

Wij beoordelen de kwaliteitscultuur binnen VCOPS als 'goed'. We vinden het gegeven dat het bestuur er in korte tijd in geslaagd is om op een open en doorzichtige wijze de fusie te realiseren en een nieuwe, soepele organisatie op te zetten een bijzonder knappe prestatie. Maar wij zien ook - net als het bestuur overigens - ruimte voor verdere ontwikkeling.

Duidelijkheid zorgt voor continuïteit

Het bestuur heeft van meet af aan duidelijk gecommuniceerd over het te voeren beleid. Vooral de uitspraak 'waar nog geen nieuw beleid is, geldt oud beleid' bracht duidelijkheid en droeg eraan bij dat er geen bestuursvacuüm direct na de fusie is ontstaan.

Verder is er – met de code Goed Bestuur in het achterhoofd – overeenstemming over de verschillende taken en rollen binnen de nieuwe bestuursstructuur. Ook hier heeft het bestuur de essentie weten te vangen in een slogan: 'het bestuur wil iets, het intern toezicht vindt daar wat van en de directeuren werken het uit'. Hoewel in de praktijk vrijwel alles besproken en vaak ook in gezamenlijkheid wordt besloten, maakt deze slogan wel duidelijk waar uiteindelijk welke verantwoordelijkheid ligt. Tot slot bleek in de gevoerde

gesprekken dat alle geledingen (waaronder GMR en intern toezicht) het bestuur als bijzonder transparant en integer ervaren. Met veel enthousiasme wordt gesproken over en gekeken naar de professionele en betrokken aansturing door het bestuur. Ook wordt de rol van de interne 'kritische vriend' als zeer positief ervaren: de diverse meningen over het taakbeleid hebben bijvoorbeeld recentelijk geleid tot een werkbaar compromis, waar iedereen zich in kon vinden.

Van 'het beste van beiden' naar een nieuwe professionele organisatie
Vanuit deze stevige basis kan het bestuur de kwaliteitscultuur voor de nieuwe organisatie verder ontwikkelen. Een eerste onderwerp dat hierbij aandacht kan krijgen, is professionalisering en expertiseopbouw. Voor interne begeleiding en voor ICT bestaan nu al bovenschoolse werkgroepen. Deze bestonden ook al vóór de fusie in de afzonderlijke besturen en zijn na de fusie samengevoegd. Voor de overige inhoudsgebieden voert iedere school nog haar eigen beleid. Incidenteel wordt wel uitgewisseld, maar er is geen gedeelde opvatting over welke specialisaties op iedere school aanwezig moeten zijn en welke naast die hierboven genoemde bovenschools ingevuld kunnen worden. Omdat het bestuur de ambitie heeft uitgesproken om door te groeien naar een organisatie met professionele leergemeenschappen, is het wenselijk om dit vraagstuk eerst te verkennen vanuit vragen als:

- Hoe geven wij professionele leergemeenschappen vorm binnen VCOPS?
- Functioneren de samengestelde werkgroepen al als professionele leergemeenschappen?
- Wat is hun opdracht en wie bepaalt die?
- Wat is de ideale samenstelling?
- Wordt het aantal nog uitgebreid?

Een tweede onderwerp dat zich aandient - nu het aantal scholen is verdubbeld - is hoe het toekomstige organisatiemodel er uit komt te zien. Wil het bestuur in iedere wijk een school houden, of ambieert het samenvoegingen of clustervorming? En wat betekent dat voor de schooldirecties? Wordt het uitgangspunt één directeur per school, of juist meerscholen-directeuren? Dit is een onderwerp dat ook de diverse geledingen bezig houdt.

KA3 Verantwoording en dialoog

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn scholen (KA3)?

Wij beoordelen de verantwoording en dialoog binnen VCOPS als 'voldoende'. De directeuren leggen regelmatig verantwoording af, zowel op financieel gebied als over de schoolontwikkeling aan het bestuur, die op zijn beurt verantwoording aflegt aan het intern toezicht. Deze laatste pakt ook een actieve rol en laat zich tijdens een schoolbezoek bijpraten door de desbetreffende directeur over de ontwikkelingen op schoolniveau.

Samenwerken op basis van vertrouwen; toezicht op basis van waarborgen

Het bestuur voert op vrijwel alle beleidsonderwerpen uitvoerig de dialoog met de GMR en het intern toezicht. De communicatie wordt als open ervaren en het bestuur voorziet beide groepen uitgebreid van informatie; er is een grote mate van vertrouwen tussen het bestuur, het intern toezicht en de GMR. In de vormgeving van de nieuwe organisatie, vindt er binnen het intern toezicht nu bezinning plaats op een meer gestructureerd intern toezichtmodel, dat recht doet aan de rol van intern toezichthouder binnen een grotere organisatie. Daarin blijft vertrouwen een belangrijk uitgangspunt, maar daarnaast wil het intern toezicht waarborgen dat het niet alleen afhankelijk van vertrouwen is. Het zou goed zijn om in dit proces ook na te gaan of het intern toezicht een duidelijke (en ambitieuze) opdracht voor het bestuur wil formuleren.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid. De standaarden Financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Financiële continuïteit

De geraadpleegde gegevens over de financiële positie van het bestuur wijzen uit dat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is. Het bestuur is in staat zijn schulden op korte en langere termijn te voldoen.

Wel wijzen wij op enkele aandachtspunten.

- Continuïteitsparagraaf

Voor een volledige verantwoording in het bestuursverslag is het nodig dat hierin de volgende items voldoende zijn opgenomen c.q. zijn toegelicht:

- In het bestuursverslag is de gegevensset, zoals is voorgeschreven in artikel 4, vierde lid van de regeling jaarverslaggeving onderwijs, niet volledig. Hierin is o.a. de opgave van het aantal leerlingen en de fte's voor 2019 niet verwerkt.

- De toelichtingen bij de meerjarenbegroting zijn ontoereikend. Deze onderdelen van de verplichte continuïteitsparagraaf, troffen we niet aan in het bestuursverslag 2016 van het bestuur met nummer 43928. We verwachten dat het bestuur hier gedegen aandacht aan besteedt in de volgende bestuursverslagen, omdat een volledige en duidelijke verantwoording erg belangrijk is om een beeld te vormen van de sturing in de organisatie en van verwachte ontwikkelingen. Inmiddels heeft de directeur-bestuurder aangegeven dat het bestuursverslag 2017 op genoemde punten is aangepast.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan. Bij de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht kwam het volgende onderwerp aan de orde:

- Verslag Raad van Toezicht over toezicht op doelmatige aanwending van rijksmiddelen:

Volgens de artikelen 17c van de WPO, 28i van de WEC, 24e1 van de WVO, 9.1.4 van de WEB is het de wettelijke taak van het bevoegd gezag om onafhankelijk en deugdelijk intern toezicht mogelijk te maken. Bevoegdheden die hij moet beleggen bij de intern toezichthouder (ook wel de Raad van Toezicht) zijn dan onder meer, dat deze toe moet (kunnen) zien op de financiële doelmatigheid. De intern toezichthouder legt verantwoording af over de uitoefening van zijn bevoegdheden in het bestuursverslag. Deze verantwoording hebben wij niet aangetroffen in het bestuursverslag over 2016 van het bestuur met nummer 43928. Wij verzoeken de intern toezichthouder, aandacht te besteden aan de doelmatigheid van de besteding en de verantwoording van zijn toezicht daarop in de bestuursverslagen vanaf 2017.

Inmiddels heeft de directeur-bestuurder ook hier aangegeven dat het bestuursverslag 2017 hierop is aangepast.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de financiële rechtmatigheid voor de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht als 'voldoende' beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij de Vereniging voor Christelijk Nationaal Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat doen wij?
Scholen	
Basisschool Prins Constantijn, de Oranje Nassauschool en de Koningin Beatrixschool voldoen niet aan de wettelijke voorschriften voor de vermelding van de vrijwillige ouderbijdrage en/of de onderwijstijd. Mogelijk dat dit ook bij de andere scholen van VCOPS speelt. Het bestuur heeft inmiddels laten weten dat met alle scholen de afspraak is gemaakt dat deze onvolkomenheden in de wettelijke naleving (indien aanwezig) met ingang van het schooljaar 2018-2019 hersteld worden.	De inspectie stelt geen vervolgtoezicht in.

3. Resultaten verificatieonderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de bevindingen van onze verificatieonderzoeken op drie scholen: basisschool Oranje Nassau, de Koningin Beatrixschool en basisschool Prins Constantijn. Zoals toegelicht in hoofdstuk 1, hebben we deze scholen met een dubbel doel onderzocht. Ons eerste doel was na te gaan of het bestuur weet hoe het gesteld is met de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, daarop stuurt en of die sturing werkt. Onze bevindingen hierover staan in hoofdstuk 2. Ons tweede doel was de kwaliteit van de scholen op een aantal onderdelen in beeld te brengen. Daarover rapporteren we in dit hoofdstuk.

3.1. basisschool Oranje-Nassau

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	

Alle kinderen worden gezien

Op basisschool Oranje Nassau worden alle kinderen gezien en gevolgd in hun ontwikkeling. Dit geldt niet alleen voor de cognitieve vakken, maar zeker ook als het gaat om veiligheid, een goed pedagogisch klimaat en een prettige sfeer in de school. De signalering van leerlingen die iets extra's nodig hebben (zowel de intensievere zorg als de zorg voor leerlingen die meer aankunnen) is doelgericht: op basis van tamelijk uitgebreide analyses wordt gezocht naar mogelijke oorzaken en hoe deze planmatig verholpen kunnen worden. De begeleiding die de leraren daarbij krijgen van de interne begeleiding wordt als waardevol ervaren.

De school kan in een aantal onderdelen van haar zorgprocessen verdere verbeteringen doorvoeren.

Zo is het zicht op uitval bij 'de middenmoot' (de leerlingen die in het basisniveau zitten) ietwat op de achtergrond geraakt, omdat er veel geïnvesteerd is in de extra hulp voor leerlingen op het intensieve en op het verdiepte niveau. Dit heeft tot gevolg dat stijgende en/of dalende opbrengsten (een belangrijk deel van de analyse) niet altijd gesignaleerd worden en een gepaste en tijdige aanpak wordt geformuleerd. Het risico hierbij kan zijn dat enkele leerlingen ongemerkt steeds slechter gaan presteren en uiteindelijk in het intensieve niveau terechtkomen. Maar ook leerlingen die toets na toets een sprong vooruit maken blijven weleens te lang op het basisniveau zitten. De driedeling in niveaus wordt daarmee rigide ingezet en mist flexibel ingrijpen als dat nodig is.

Ook kunnen de analyses van de opbrengsten aan kwaliteit winnen als niet alleen de belemmerende factoren worden opgenomen (deze leerling scoort onder de maat, want hij/zij), maar ook verklaringen worden gezocht in het eigen didactisch handelen (wat kan ik als leerkracht doen om de leerling verder te helpen?).

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	

De stip op de horizon

De school weet waar zij staat. Dit beeld ontstaat door de ingevulde vragenlijsten (ouders, leerlingen en team) en de afname van kwaliteitskaarten voor de verschillende domeinen. Hierdoor is er een duidelijke lijn zichtbaar tussen het strategisch beleid van het bestuur, het eigen schoolplan en de opeenvolgende jaarplannen. Daarnaast werkt de school aan een aantal andere verbeteractiviteiten, die niet zo duidelijk zichtbaar zijn in de cyclus van plannen, uitvoeren, implementeren en borgen. Dat is jammer, omdat deze acties met de nodige aandacht en zorgvuldigheid worden ingezet. De opbrengsten van deze acties worden mogelijk hoger door de structuur, de doelen en de verantwoordelijkheidsverdeling inzichtelijker te maken:

- Waarom doen wij dit en waar moet het aan voldoen?
- Waar zien wij raakvlakken met de andere verbeteractiviteiten?
- Hoe (vaak) gaan wij meten of wij tevreden zijn?
- Wie is nu eigenlijk verantwoordelijk?

Steeds beter worden houdt ook in dat er ambitieuze en realistische doelen worden gesteld: hier staan wij nu, maar wij willen toegroeien naar dat punt. In het gesprek dat wij met de school hebben gevoerd, hebben wij hiervoor aandacht gevraagd.

Van vakbekwaam en deskundig naar een professioneel team

Team, intern begeleider en managementteam (directeur en bouwcoördinatoren) werken samen aan de verbeteringen in het onderwijs op de school. Er is een gedeelde visie op een groot aantal onderdelen. Het is goed deze bij elkaar te brengen om zo de brede schoolontwikkeling, de taken en verantwoordelijkheden en de plaats die de (afzonderlijke) teamleden hierin innemen in kaart te brengen. Ook zien wij dat acties en beleid vooral vanuit het managementteam komen, terwijl binnen het team ook bruikbare en uitvoerbare ideeën leven. Kennis opdoen, maar vooral deze kennis met elkaar delen om samen beter te worden heeft nog geen vaste plek op de agenda. De notie 'Continu Verbeteren' vanuit het beleid van VCOPS is nu bijvoorbeeld vooral zichtbaar op het niveau van de

verschillende bouwen en minder op schoolniveau of bestuursbreed. Er zijn al wel zaken in gang gezet om dit te verbeteren, maar deze blijven steeds beperkt tot een enkel onderdeel of thema (hoogbegaafdenbeleid, doorstroom naar het VO).

3.2. Koningin Beatrixschool

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>g</i>

Wij beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als 'goed'. De Koningin Beatrixschool volgt de ontwikkeling van de leerlingen nauwlettend. Zij analyseert de beschikbare informatie over leerlingen op hoogwaardig niveau en vertaalt deze analyse naar concrete aanwijzingen voor het onderwijs in de groep. De leraren en intern begeleiders werken in dit proces nauw samen. Het resultaat is een functionele planning van het aanbod dat flexibel gehanteerd wordt.

Goede analyses die het onderwijs versterken

De school hanteert een werkwijze waarbij zij zowel op school-, groeps- als leerlingniveau de ontwikkeling van de leerlingen goed volgt. Op ieder niveau maakt de school grondige analyses op basis van beschikbare gegevens. De analyses die gemaakt worden zijn van hoog niveau en leggen voortdurend de koppeling naar enerzijds interventies op schoolniveau en anderzijds interventies op groeps- en leerlingniveau. De school betreft hierbij zowel de gegevens vanuit het leerlingvolgsysteem als de gegevens vanuit de methodegebonden toetsen en dagelijkse observaties. Het groepsplan is een flexibel plan dat in de praktijk voortdurend bijgesteld wordt op basis van de methodegebonden toetsen. Leraren en intern begeleiders voeren frequent overleg over de voortgang van het plan en plannen eventuele vervolgacties op leerlingniveau. Doordat de school voor ieder kind de groei in vaardigheidsscore afzet tegen de verwachte groei, komt het groepsplan tegemoet aan de leerbehoeften van alle leerlingen, ongeacht hun niveau.

Volgmodel aanpassen vanuit de nieuwe ambitie

Op basis van de ambitie van de school, ligt er nog wel een uitdaging om haar zorgstructuur verder te ontwikkelen. De school wil namelijk groeien naar meer gepersonaliseerd leren, waarbij er meer aandacht is voor het zelfsturend leren bij leerlingen. Dit vraagt andere competenties van leerlingen, maar de school heeft nog niet uitgewerkt welke competenties dat precies zijn en hoe het de groei van leerlingen in deze competenties wil volgen en ondersteunen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Wij beoordelen de standaard Kwaliteitszorg op de Koningin Beatrixschool als 'voldoende'.

De school heeft vanuit verschillende evaluatiebronnen voldoende zicht op hoe het met de kwaliteit van haar onderwijs staat en plant passende maatregelen als uit evaluaties blijkt dat verbeteringen nodig zijn. De werkwijze is op dit moment nog niet ondersteunend aan de ambitie van de school om fundamentele veranderingen door te voeren die voortkomen uit een bijstelling van de visie op onderwijs in de 21^e eeuw. Dit is een aandachtspunt. We lichten dat hieronder nader toe.

Op zoek naar de 'critical friend'

De manier waarop de Koningin Beatrixschool vorm geeft aan haar kwaliteitszorg, steunt voor een groot gedeelte op de afspraken die hier op bestuurlijk niveau over gemaakt zijn. De verschillende beleidsterreinen komen op gezette tijden in evaluatieve zin op de teamagenda, in de vorm van kwaliteitskaarten. Aan de hand van gesprekken, beschikbare kengetallen (bijvoorbeeld over opbrengsten en veiligheidsbeleving) en tevredenheidsmetingen bepaalt het team of verbeteringen nodig zijn. Deze worden vervolgens in het jaarplan uitgewerkt. Op dit moment komt de evaluatie vooral tot stand op basis van 'eigen' opvattingen. De school zou haar kwaliteitszorg nog kunnen versterken door bijvoorbeeld ook externen bij de evaluatie te betrekken.

Werkonderwijs ontwikkelen binnen vooraf bepaalde kaders

De school heeft voor de toekomst een nadrukkelijke ambitie. Ze wil gebaande paden loslaten en op zoek gaan naar een onderwijsmodel dat volgens haar meer recht doet aan wat de maatschappij in de 21ste eeuw van leerlingen vraagt. De rol van de leraar zal en moet ook veranderen. De school zegt nadrukkelijk 'op zoek te gaan', omdat zij werkonderwijs wil bepalen hoe dat model er uit moet zien, zonder het vooraf gedetailleerd in te vullen. Deze werkwijze vraagt wel om een kaderstelling en fasering. Zo is het belangrijk om vooraf te bepalen in welke richting de rol van de leraren verandert en waar zij nu staan ten opzichte van de gewenste koers (nulmeting). Bovendien is het gewenst om met elkaar vast te leggen binnen welke bandbreedte leraren kunnen experimenteren met nieuwe werkwijzen. Dit voorkomt dat ontwikkelingen hun eigen loop nemen. Tot slot is enige tijdsfasering aan te raden. Binnen welk tijdsbestek wil de school deze koerswijziging realiseren? De school doet er goed aan om deze

kaderstelling en fasering te bepalen voordat zij deze boeiende ontwikkeling verder vorm gaat geven.

Wij beoordelen de standaard Kwaliteitscultuur als 'goed'. Het team is ambitieus en bereid om steeds nieuwe uitdagingen aan te gaan. De visie voor de toekomst en de bereidheid om daarbij gebaande paden te verlaten, getuigen van moed.

De Koningin Beatrixschool is een school met een duidelijke visie en ambitie voor de toekomst. Deze visie is in samenspraak tussen directie en team tot stand gekomen. De daaruit voortvloeiende ambitie wordt breed binnen het team gedragen. Daarbij is er ruimte om op individuele basis die ambitie iets meer of minder te dragen, zonder dat dit tot patstellingen binnen het team leidt. Het team ontwikkelt zich voortdurend met behulp van persoonlijke of teamscholingstrajecten. In leergemeenschappen wordt door leraren mede vorm gegeven aan de schoolontwikkeling. Scholing is niet vrijblijvend, maar wordt steeds in dienst van de schoolontwikkeling gesteld. De rollen en verantwoordelijkheden zijn voor alle betrokkenen helder. Er is vertrouwen in het managementteam en het management waardeert op zijn beurt de kritische en constructieve houding van het team.

Wij beoordelen de standaard Verantwoording en dialoog als 'voldoende'. De school is open in de communicatie naar de ouders toe en verantwoordt zich voldoende over de door haar gerealiseerde kwaliteit en resultaten. Dit gebeurt voor de ouders in de schoolgids en op de website. Er vindt frequent overleg plaats tussen de directeur en het bestuur over de voortgang van de verbeteractiviteiten op school. De school heeft een medezeggenschapsraad. Verder hebben een ouder en een teamlid van de school zitting in de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR).

3.3. basisschool Prins Constantijn

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	

Wij beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als 'voldoende'. Basisschool Prins Constantijn heeft de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van haar leerlingen goed in beeld. Zij slaagt er in toenemende mate in om de leerlingen op deze onderdelen passend onderwijs te geven. Tegelijkertijd zijn er nog kansen om deze kwaliteit te versterken. Bijvoorbeeld door de eigen ambities van de school op gebied van gepersonaliseerd leren duidelijker zichtbaar te maken.

Alle leerlingen in beeld

De school werkt met een compleet leerlingvolgsysteem voor de cognitieve vaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling. In regelmatige besprekingen tussen de leraren en de intern begeleider wordt de ontwikkeling van de leerlingen besproken aan de hand van het leerlingvolgsysteem en de dagelijkse ervaringen en observaties van de leraren. Steeds wordt nagegaan wat de leerling nodig heeft om zich goed en naar verwachting te kunnen ontwikkelen.

Mogelijkheden om te ontwikkelen

We zien een aantal mogelijkheden voor de school om haar kwaliteit binnen deze standaard verder te ontwikkelen. Op de eerste plaats kan de school meer zichtbaar maken wat de consequenties van de opbrengstenanalyses op individueel niveau betekenen. De school ziet trends en zoekt naar verklaringen. Deze zijn vooral gericht op groepjes leerlingen. Minder zichtbaar is wat de consequenties van de analyses zijn voor het handelen van de leraren richting individuele leerlingen. De school zelf geeft overigens aan dat zij wel degelijk aanpassingen op individueel niveau maakt.

Een tweede ontwikkelmogelijkheid betreft het bieden van uitdagend onderwijs voor de sterke leerlingen. Hoewel de school in het aanbod voor deze leerlingen zeker aanpassingen aanbrengt, maakt zij niet goed duidelijk wat zij bij deze leerlingen nastreeft en hoe ze tegemoet komt aan de leerbehoefte van deze leerlingen. Een derde mogelijkheid die wij zien om de kwaliteit binnen deze standaard te versterken betreft de uitwerking van de eigen ambities. De school heeft bijvoorbeeld de ambitie toe te groeien naar meer gepersonaliseerd leren en meer regie voor het leren bij de leerling zelf te leggen. Het is vervolgens een uitdaging voor de school om deze ambitie ook te vertalen naar consequenties voor het volgen van leerlingen. Welke ontwikkeling heeft de school dan precies voor ogen op leerlingniveau en hoe gaat zij volgen of leerlingen zich ook ontwikkelen langs deze lijn?

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍

Wij beoordelen de kwaliteitszorg op basisschool Prins Constantijn als 'voldoende'. De school heeft zicht op haar eigen kwaliteit en legt goed vast op basis van welke procedures en afspraken ze werkt. In de jaarplannen werkt de school de beleidsvoornemens uit het schoolplan concreet uit.

De school evalueert haar onderwijs met behulp van een instrument voor kwaliteitszorg en vult dit aan met gegevens uit tevredenheidsenquêtes, voortgangsgesprekken en evaluatiebijeenkomsten. Afspraken worden vastgelegd in kwaliteitskaarten en door het afleggen van groepsbezoeken gaat de school na of de gemaakte afspraken in de praktijk ook uit de verf komen. In het jaarplan ligt vast welke veranderonderwerpen er actueel zijn.

Ruimte voor ontwikkeling

Ook binnen deze standaard heeft de school nog ruimte om de kwaliteit te versterken. Allereerst kan de school belangrijke aannames concreter onderbouwen. De school noemt bijvoorbeeld de veranderende populatie als verklarende factor voor de dalende opbrengsten, maar onderbouwt dit verder niet. Hierdoor kan deze belangrijke verklarende aanname niet geverifieerd worden. Op de tweede plaats kan de school zoeken naar manieren om bij de evaluatie van het onderwijs structureel externen te betrekken. Er vinden al wel audits plaats vanuit het samenwerkingsverband, maar dit is incidenteel. Dit punt heeft een sterke relatie met het bestuursbeleid, omdat het een onderwerp is dat zich erg goed leent voor een bovenschoolse aanpak. Een derde mogelijkheid om de kwaliteitszorg te versterken is om in de jaarplannen explicieter te verwoorden welke verandering beoogd wordt. Nu staat vooral beschreven wat het team gaat doen; minder helder is wat het op moet leveren.

Wij beoordelen de kwaliteitscultuur op basisschool Prins Constantijn als 'goed'. Het team werkt vanuit een duidelijke visie en stap voor stap langs de weg van geleidelijkheid naar verbetering. De school noemt het zelf '*continuous improvement*'. Een heldere taakverdeling binnen het team en betrokken en op ontwikkeling gerichte leraren dragen bij aan een gestage, voortdurende ontwikkeling van de school.

Strakke regie op de eigen ontwikkeling

Kenmerkend voor de kwaliteitscultuur van basisschool Prins Constantijn is de strakke regie die zij op haar eigen ontwikkeling voert. Beknopt samengevat op een schoolplanposter van A3-formaat geeft de school de beoogde schoolontwikkeling gedetailleerd weer aan de hand van de volgende vier vragen:

- 'Wie zijn we en waar staan we voor?
- Wat moeten en willen we veranderen?
- Welke acties zijn daarvoor nodig?
- Wat moet het opleveren?'

Elke vraag wordt benaderd vanuit het perspectief van de leerling, de medewerker en de organisatie. De kaders zijn duidelijk en leraren weten wat van hen verwacht wordt binnen een actueel veranderingsonderwerp. De schoolontwikkeling wordt ondersteund

vanuit verschillende ontwikkelteams die ieder hun eigen ontwikkelopdracht hebben. Het managementteam bewaakt de regie aan de hand van een strakke taak- en rolverdeling tussen de directeur, locatieleider en intern begeleider. Zoals bij 'ruimte voor ontwikkeling' al gezegd is, zou de vraag: wat moet het opleveren?, scherper beantwoord kunnen worden.

4. Reactie van het bestuur

Nu het eerste bestuurlijke inspectieonderzoek voorjaar 2018 afgerond is, kunnen we terugzien op een interessant en inspirerend traject. De vele gesprekken in het onderzoekstraject van de afgelopen weken stonden voor een groot deel in het teken van het primaire proces. Het belang van kinderen stond en staat centraal.

De voortdurende ontwikkeling van de scholen is één van de speerpunten binnen de VCOPS. De inspectie is gevraagd met name op dit domein in te zoomen tijdens de verificatieonderzoeken op de drie geselecteerde scholen. Fijn dat de inspectie de persoonlijke – en schoolontwikkeltrajecten binnen de VCOPS terug zag en er positief over oordeelde.

Mede door de adequate, gezamenlijke voorbereiding waren we, als bestuur, directies en teams in staat de per 1 augustus 2017 gefuseerde Vereniging voor Christelijk Onderwijs in Papendrecht en Sliedrecht (VCOPS) goed te presenteren.

Graag willen we de directie en teams van de Oranje-Nassauschool te Sliedrecht, de Koningin Beatrixschool en Kindcentrum Prins Constantijn te Papendrecht complimenteren en feliciteren met het mooie resultaat. Op onderdelen werd door de inspectie het predicaat 'goed' gegeven. Alle overige onderzoeksdomeinen werden als 'voldoende' gekwalificeerd.

Tot slot willen we onze waardering en dank uitspreken voor de professionele wijze waarop beide inspecteurs het onderzoek uitgevoerd hebben. Tijdens inspirerende gesprekken werden scherpe vragen gesteld en zinvolle aanbevelingen gegeven.

directeur-bestuurder
algemeen directeur

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

